

تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶

فریده عصاره | محمدرضا قانع | مهرزاد رحمانی سفیدویه

چکیده

هدف از این پژوهش، بررسی تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در سطوح ملی و بین‌المللی (آی.اس.آی.) در یک دوره ۸ ساله، از سال ۱۳۷۹-۱۳۸۶ است. این پژوهش از نوع پیمایشی است. جامعه آماری شامل ۵۴۳ نفر عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز است. یافته‌های این پژوهش نشان داد که در طول مدت مطالعه ۸۵۰۷ مدرک در قالب‌های مختلف تولید شده است که از این تعداد ۴۲۱۸ مورد مقالات مجلات، ۳۳۰۸ مورد مقالات کنفرانس، ۵۱۵ مورد طرح‌های پژوهشی، ۲۷۶ مورد کتاب، و ۹۰ مورد اختراعات و آثار بدیع بوده است. به نسبت تعداد اعضای هیئت علمی، بیشترین تولیدات علمی توسط دانشکده کشاورزی و کمترین میزان توسط دانشکده کشاورزی داراب صورت گرفته است. اعضای هیئت علمی مقالات خود را بیشتر در مجلات خارجی به چاپ رسانده‌اند؛ با این حال، زبان غالب مدارک تولید شده زبان فارسی بوده است. یافته‌ها نشان داد ۸۷/۹۰ درصد از آثار تولید شده به صورت تألیف و فقط ۱۲/۰۹ درصد به صورت ترجمه بوده است. تولیدات علمی، در سال‌های مورد نظر، از رشد قابل توجهی برخوردار بوده‌اند و بیشترین میزان تولیدات مربوط به سال ۱۳۸۶ می‌باشد. اعضای هیئت علمی، در مجموع، ۱۸۵۳ مدرک در پایگاه آی.اس.آی. به چاپ رسانده‌اند که بیشترین سهم را دانشکده علوم و کمترین سهم را دانشکده ادبیات و علوم انسانی داشته است. تولیدات در این پایگاه از رشد قابل توجهی برخوردار بوده و بیشترین تولیدات در سال ۱۳۸۶ بوده است. نتایج حاصل از تحلیل ۳۹ مجله، که بیشترین آثار اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز را به چاپ رسانده‌اند، نشان داد که مقالات جامعه پژوهش از اعتبار بین‌المللی و ضریب تأثیر بالایی برخوردار می‌باشد.

کلیدواژه‌ها

تولیدات علمی؛ اعضای هیئت علمی؛ دانشگاه شیراز؛ پایگاه آی.اس.آی.؛ علم‌سنجی؛ فعالیت‌های پژوهشی

توليدات علمه اعضاي هيئت علمه دانشگاه شيراز در سال‌هاي ۱۳۷۹-۱۳۸۶

فريده عصاره^۱ | محمدرضا قانع^۲ | مهرزاد رحمانی سفيدويه^۳

دريافت: ۱۳۸۸/۱۰/۲۱ پذيرش: ۱۳۸۹/۱/۱۴

مقدمه

ايجاد تحولات بنيادی در عرصه‌هاي اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سياسی، و نظير آن نياز به تحقيق، پژوهش، و ابتکار دارد تا بتوان در سايه آن ارتباط صحيح ميان عناصر و ابعاد مختلف شکوفايی را در جامعه ايجاد کرد. «اگر علم و تکنولوژی سهم عمده‌اي در تحقيق توسعه دارند، فرایند نوآوری نيز سهم عمده‌اي در رشد بهينه علم و تکنولوژی و به تبع آن در تحقيق توسعه دارد» (پایا، ۱۳۸۳).

به عبارت ديگر، خميرمايه هر نوع توسعه‌اي در جامعه بشری ابتکار است. سير تکامل زندگی بشر از غارنشینی و زندگی ابتدایی تا مدنيت و گام نهادن به کرات ديگر و چيرگی بر نیروهاي طبيعت همگی ناشی از قوه ابتکار است. مواجهه انسان با مسائل و مشکلات چاره‌جویی او را برمی‌انگيزد و در اين فرایند با استفاده از علم و تجربه ديگران و قوه ابتکار خود به ارائه راهکارهاي عملی برای حل مسائل پيرامون خویش می‌پردازد که اين فرایند نامش توليد علم است (شريعتمداري، ۱۳۸۵).

توسعه‌یافتگی و پرداختن به توليد علم و فعاليت‌هاي پژوهشی طوری به هم گره خورده است که نمی‌توان اين دو را جدا از هم تصور نمود. قابل تصور نیست که کشوری تمایل داشته باشد به پیشرفت‌هاي جهانی نایل آید ولی به توسعه علمی خود نپردازد. حال که انسان ناگزير به پيمودن اين مسیر است، ضروری است که تمام فعاليت‌هاي علمی و پژوهشی دست‌اندرکاران

۱. استاد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی
دانشگاه شهيد چمران اهواز
fosareh@yahoo.com

۲. استادیار علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی
مرکز منطقه‌اي اطلاع‌رسانی علوم و فناوری
ghane@srlst.com

۳. کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی
مرکز منطقه‌اي اطلاع‌رسانی علوم و فناوری
m_rahmani_s@yahoo.com

این حرکت مورد ارزیابی و بررسی قرار گیرد تا آثار ارزشمند از آثار کم‌اهمیت‌تر مشخص شوند. به همین جهت، مسئله این پژوهش این است که عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در طول سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶ چگونه بوده است؟

اهمیت پژوهش

آموزش و پژوهش دو رسالت اصلی دانشگاه‌هاست، معتبرترین و پیشرفته‌ترین تحقیقات در جهان در دانشگاه‌ها صورت می‌گیرد و نتایج به‌دست آمده از تحقیقات دانشگاهی معتبرترین دستاوردهای علمی هستند. دانشگاه‌ها، به‌عنوان متولیان اصلی آموزش و پژوهش در جامعه، در فرایند توسعه نقشی انکارناپذیر دارند. بدون داشتن نیروهای کارآزموده و متخصص در علوم مختلف نمی‌توان از تحقق توسعه سخن گفت و بدون پژوهش در زمینه‌های مختلف نمی‌توان ادعایی در جامعه شتابنده امروز در عرصه جهانی داشت. آموزش و پژوهش به‌عنوان دو بال برای پرواز در این عرصه هستند (وفایی، ۱۳۸۱).

دانشگاه‌ها، به‌عنوان یکی از مراکز عمده تولید علم و تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز جامعه، باید مورد ارزیابی قرار گیرند. امروزه، ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها اهمیت یافته است و مراکز مهمی در سطوح ملی و بین‌المللی به این مهم می‌پردازند. با ارزیابی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی، روند رشد، کاهش، و یا توقف احتمالی آنها در تولید علم مشخص می‌گردد. ارزیابی تولیدات علمی، از طریق مطالعات علم‌سنجی، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین ملاک‌های رتبه‌بندی دانشگاه‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

با توجه به نقش سازنده دانشگاه‌ها در تولید علم و ارتقای جایگاه کشور در سطح جهانی، در این پژوهش سعی می‌شود میزان فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه شیراز در سطوح ملی و بین‌المللی مورد مطالعه قرار گیرد تا روشن شود عملکرد اعضای هیئت علمی این دانشگاه در سطح ملی و نیز در پایگاه آی.اس.آی. (سطح بین‌المللی)، طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶ چگونه بوده است. دانشگاه شیراز به‌عنوان یکی از دانشگاه‌های بزرگ ایران مطرح بوده و سابقه‌ای قابل توجه در تحقیقات و آموزش نیروی انسانی مورد نیاز کشور دارد. دانشگاه شیراز، با کادری مجرب بالغ بر ۵۴۳ عضو هیئت علمی و بیش از ۱۴,۰۰۰ دانشجو و ۱۵ دانشکده جزء دانشگاه‌های تراز اول و تیپ ۱ کشور می‌باشد. علت انتخاب دانشگاه شیراز جهت انجام این مطالعه، علاوه بر شاخص بودن آن به‌عنوان یکی از دانشگاه‌های برتر کشور به گواه نتایج تحقیقات پیشین (بینش و مقصودی، ۱۳۸۷؛ عصاره و ویلسون، ۱۳۸۴)، شاغل بودن دو نفر از محققان در محیط دانشگاه شیراز و مطالعه دستاوردهای علمی و پژوهشی این دانشگاه در سال‌های اخیر و مقایسه نتایج آن با مطالعات قبلی می‌باشد.

هدف پژوهش

هدف این مقاله، بررسی عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در یک دوره ۸ ساله از سال ۱۳۷۹-۱۳۸۶ است؛ تا از این طریق به مطالعه تولیدات علمی این دانشگاه در سطوح ملی و بین‌المللی (آی.اس.آی.) پرداخته شود. همچنین، برای دستیابی به این هدف تولیدات علمی این دانشگاه به لحاظ زبانی، وضعیت تألیف یا ترجمه، قالب‌های مختلف و تولیدات در سال‌های مختلف بررسی می‌شود.

سؤالات پژوهش

به منظور رسیدن به اهداف فوق سعی می‌شود به سؤالات زیر پاسخ داده شود:

۱. روند رشد تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶ چگونه بوده است؟
۲. وضعیت تولیدات علمی در دانشکده‌های مختلف در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶ چگونه بوده است؟
۳. تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز، در سال‌های مورد مطالعه، در قالب چه نوع مدارکی (کتاب، مقالات مجلات، مقالات کنفرانس، طرح‌های تحقیقاتی، اختراعات، و آثار بدیع) بوده است؟
۴. اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز مقالات خود را بیشتر در کدام مجلات به چاپ می‌رسانند (داخلی یا خارجی)؟
۵. آثار و مدارک تولید شده اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز، در سال‌های پژوهش بیشتر به چه زبان‌هایی بوده است؟
۶. تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در طول سال‌های مورد تحقیق بیشتر به صورت تألیف بوده است یا ترجمه؟
۷. اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در طول سال‌های مورد تحقیق چه تعداد تولیدات علمی بین‌المللی (آثار نمایه شده در پایگاه آی.اس.آی.) داشته‌اند؟

پیشینه پژوهش

برای احاطه و تسلط هرچه بیشتر به موضوع پژوهش لازم است، سایر فعالیت‌های صورت گرفته توسط محققان داخل و خارج از کشور مورد مطالعه قرار گیرد.

بیگلو (۱۳۷۵)، پایان‌نامه خود با عنوان «مطالعه وضعیت کمی تولید اطلاعات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز (۶۷-۷۴)»

را در دانشگاه تربیت مدرس ارائه نمود. این تحقیق با استفاده از توزیع پرسشنامه بین ۳۶۴ عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز انجام شد. یافته‌ها نشان می‌دهد از ۲۱۶۶ عنوان کل منابع اطلاعاتی (کتاب، مقاله، و طرح تحقیقاتی) تولید شده توسط اعضای هیئت علمی این دانشگاه ۷ درصد در قالب کتاب، ۳۷ درصد در قالب طرح تحقیقاتی، و ۵۶ درصد در قالب مقاله ارائه شده است. بیشتر تحقیقات در طول این مدت به صورت انفرادی صورت گرفته است.

اکبری (۱۳۷۸)، تولیدات علمی اعضای هیئت علمی پژوهشکده‌های سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران را در سال‌های ۱۳۷۱-۱۳۷۶ بررسی کرده است. بر اساس نتایج این تحقیق، از تعداد کل ۷۸۵ عنوان مدرک تولید شده، کتاب ۱ درصد، اختراع ۱ درصد، طرح‌های پژوهشی و نیمه‌صنعتی ۵۰ درصد، و مقالات ۴۸ درصد را به خود اختصاص داده‌اند. ۸۱ درصد از آثار به صورت انفرادی و ۱۹ درصد به صورت گروهی تولید شده است. ۶۸ درصد کل مدارک در مجلات داخلی و ۳۲ درصد در مجلات خارجی به چاپ رسیده‌اند. تولید مدارک در قالب مقاله و طرح تحقیقاتی در سال‌های پژوهش از رشد چشمگیری برخوردار بوده است.

آبام (۱۳۷۹)، پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود را در دانشگاه شهید چمران اهواز با عنوان «بررسی وضعیت تولید اطلاعات علمی توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران طی سال‌های ۱۳۷۸-۱۳۵۸» ارائه نمود. جامعه پژوهش وی ۴۳۱ عضو هیئت علمی در قالب ۴۰ گروه و ۱۱ دانشکده بود. در سال‌های ۱۳۵۸ الی ۱۳۶۳، به دلیل همزمانی با وقوع انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی تولید اطلاعات کاهش یافته یا متوقف شده است. در سال‌های ۱۳۶۳ الی ۱۳۷۸، در مجموع ۳۵۴۳ مدرک علمی تولید شده است که شامل ۲۱۶۰ مقاله، ۲۳۴ کتاب، ۲۸۶ طرح پژوهشی، و ۷۷۳ پایان‌نامه بوده است. از مجموع ۲۳۸۴ مقاله و کتاب تولید شده، ۱۰/۳۶ درصد به صورت ترجمه و ۸۹/۶۴ درصد به صورت تألیف بوده است. از مجموع ۲۱۶۰ مقاله ارائه شده، ۴۹/۷۷ درصد مقاله در نشریات داخلی و خارجی؛ و ۵۰/۲۳ درصد مقاله در گردهمایی‌های داخلی و خارجی ارائه شده است. ۳۳/۶۵ درصد از مدارک علمی به صورت گروهی و ۶۶/۳۵ درصد به صورت انفرادی تهیه شده است.

زاهد زاهدانی (۱۳۷۹)، در تحقیقی با عنوان «اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز و تولید اطلاعات علمی: بررسی کمی سال‌های ۷۸-۱۳۶۹» در قالب پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود در دانشگاه شیراز به بررسی تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در یک دوره ۱۰ ساله پرداخته است. بر اساس یافته‌های این پژوهش، بیشترین اطلاعات

را دانشکده‌های کشاورزی و مهندسی به ترتیب با ۲۱/۲۰ و ۲۰/۱۴ درصد و کمترین اطلاعات تولید شده را دانشکده صنعت الکترونیک با ۳/۱۸ درصد داشته‌اند. بیشترین تولید اطلاعات در سال ۱۳۷۵ و کمترین تولید اطلاعات در سال ۱۳۶۹ بوده است. ۷۰ درصد آثار به زبان فارسی و ۳۰ درصد به زبان انگلیسی بوده است. ۸۷ درصد تولیدات علمی را تألیف و ۱۳ درصد را ترجمه به خود اختصاص داده است. از مجموع ۱۵۹۵ مقاله تولید شده ۵۷/۹۹ درصد در مجلات داخلی و ۴۲ درصد در مجلات خارجی به چاپ رسیده‌اند. مقالات ۶۱ درصد، پایان‌نامه‌ها ۳۴ درصد، و کتاب ۵ درصد از تولیدات را به خود اختصاص داده‌اند.

عباسپور (۱۳۸۱)، در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود با عنوان «بررسی وضعیت تولید اطلاعات توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سالهای ۷۹-۱۳۷۵» تولیدات علمی ۲۱۵ عضو هیئت علمی را از طریق پرسشنامه گردآوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار داده است. کل تولیدات این دانشگاه در دوره زمانی مورد نظر ۱۵۴۸ مورد بوده است. از این تعداد بیشترین آمار (۵۹۲ مورد) به هدایت و راهنمایی پایان‌نامه، و کمترین آمار به تولید کتاب (۷۲ مورد) تعلق دارد. دانشکده پزشکی با تولید ۱۴۳۹ مدرک دارای رتبه اول و دانشکده پرستاری انزلی با تولید ۳ مدرک رتبه آخر را داشته است. همچنین یافته‌های پژوهش نشان داد عامل اداری، مقررات دست‌وپاگیر، و عامل شخصی کمبود وقت از عوامل اصلی بازدارنده فعالیت‌های علمی آنان بوده است.

در سال ۱۳۸۴، عصاره و معرفت به بررسی مشارکت و حضور پژوهشگران ایرانی در تولید علم جهانی، در پایگاه مدلاین، در سال‌های ۱۹۷۶-۲۰۰۳ پرداخته‌اند. در این تحقیق، ۲۶۹۵ مدرک از آثار ایرانیان که ۹۳۷۳ نویسنده در آنها نقش داشته‌اند مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. همکاری گروهی برای هر مقاله به‌طور متوسط ۳/۴ نفر بوده است. نتایج نشان می‌دهد به ترتیب، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دارای رتبه‌های اول تا سوم بوده‌اند. همچنین، محققان رشد چشمگیری را در تولیدات علمی و موفقیت‌های بین‌المللی پژوهشگران ایرانی در دهه‌های اخیر شاهد بوده‌اند.

علیزاده (۱۳۸۷)، در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز را در یک دوره ۸ ساله مورد بررسی قرار داده است. بر حسب نتایج به‌دست آمده از این تحقیق، از مجموع ۵۶۵۵ مدرک تولید شده توسط اعضای هیئت علمی این دانشگاه، تعداد ۴۳۱۸ مورد مقاله، ۷۳۸ مورد پایان‌نامه، ۳۷۰ مورد طرح پژوهشی، و ۲۲۹ مورد کتاب بوده است. از مجموع مقالات تولید شده، تعداد ۳۴۴۸ مورد

مربوط به مجلات داخلی و ۸۷۰ مورد مربوط به مجلات خارجی بوده است. ۱۰۷۶ مورد از مدارک تولید شده به صورت انفرادی و ۴۵۷۹ مورد حاصل فعالیت گروهی بوده است. حدود ۷۳ درصد از تولیدات به صورت تألیف و حدود ۲۷ درصد به صورت ترجمه بوده است. تحلیل مربوط به تفکیک مقالات نیز نشان داد ۳۶۶۲ مورد مربوط به مقالات مجلات و ۶۵۶ مورد مربوط به مقالات کنفرانس بوده است. اعضای هیئت علمی این دانشگاه تعداد ۳۹۶ مقاله نمایه شده در پایگاه آی.اس.آی. دارند.

در خارج از کشور نیز تحقیقات بسیاری در زمینه تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها صورت گرفته است که در اینجا تعدادی از آنها به عنوان نمونه ذکر می‌گردد: کرافیلد^۴ (۱۹۸۶)، در دانشگاه نبراسکا^۵ پژوهشی با عنوان «کانون کنترل، اعتماد بین فردی و تولیدات علمی اعضای هیئت علمی پرستاری»^۶ انجام داده است. محقق در بررسی خود تأثیر میزان اعتماد بین افراد و کنترل‌های سازمانی بر تولیدات علمی را می‌سنجد و نتیجه می‌گیرد که اعتماد بین افراد و دریافت پاداش و قدردانی از پژوهشگران موجب افزایش تولیدات علمی آنها بوده است.

ساتو^۷ (۱۹۹۲)، در دانشگاه یوتا^۸ در آمریکا، تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشکده پرستاری را در دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد مورد ارزیابی قرار داده است. این نویسنده رابطه بین مدارج علمی و کنترل‌های خصوصی و عمومی با تولیدات علمی را ارزیابی نموده است. نتیجه پژوهش نشان داد، تعامل قابل توجهی میان این عوامل وجود دارد.

کارپر^۹ (۲۰۰۲)، در دانشگاه تنسی^{۱۰}، تحقیقی در مورد تولیدات علمی اعضای هیئت علمی انجمن روان‌شناسی آمریکا (ای.پی.ای.) در دانشکده روان‌شناسی در سال‌های ۱۹۹۵-۱۹۹۹ انجام داده است. مقالات تولید شده، پراکندگی موضوعی و مجلاتی که این آثار را به چاپ رسانده‌اند مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند.

گارسیا^{۱۱} و همکارانش (۲۰۰۵)، در پژوهشی به ارزیابی تولیدات علمی کشور اسپانیا در رشته‌های مامایی و پزشکی زنان در مجلات بین‌المللی بین سال‌های ۱۹۸۶-۲۰۰۲ اقدام نموده‌اند. در این پژوهش، ۷۷۹ مدرک در این دو رشته از پایگاه EMBASE انتخاب شده است. از قوانین مرسوم علم‌سنجی مانند قانون رشد پرایس^{۱۲}، قانون پراکندگی بردفورد^{۱۳}، و قانون لوتکا^{۱۴} برای مشارکت و همکاری علمی نویسندگان و سایر تحلیل‌ها استفاده شده است.

عصاره و مک کین^{۱۵} (۲۰۰۸)، در پژوهشی ساختار پژوهش شیمی توسط ایرانیان در سال‌های ۱۹۹۰-۲۰۰۶ را مورد بررسی قرار داده‌اند. در این پژوهش آثار بین‌المللی ۴۳ شیمیدان ایرانی مورد بررسی قرار گرفته است. استنادات در ۷۸۲ مقاله که حداقل یک نویسنده ایرانی داشته است در نمایه استنادی علوم استخراج و مورد بررسی قرار می‌گیرند.

4. Crutchfield
5. Nebraska
6. Locus of control, interpersonal trust, and scholarly productivity (Nurse faculty)
7. Sato
8. Utah university
9. Carper
10. Tennessee university
11. Garcia
12. Price's law of increase
13. Bradford's law of scattering
14. Lotka's law
15. Mc Cain

هفت فاکتور درون متني براي ۷۸ درصد از متغيرها در ماتريس هم‌استنادي شناسايي شده است. سه شاخه شيمي شامل ترکيبات کربني، ترکيبات حلال‌هاي آزاد در شيمي آلي، و اکسيدا سيون در ترکيبات شيمي آلي از هم‌استنادي داخلي ۰/۳ يا بيشتر برخوردار بوده‌اند. هم‌استنادي مؤلفان در سطوح ملي و بين‌المللي در حوزه شيمي صورت گرفته است.

روش شناساي پزوهش

اين تحقيق مطالعه‌اي پيمائشي است. جامعه پزوهش شامل اعضاي هيئت علمي دانشگاه شيراز با مرتبه‌هاي مربّي، استاديار، دانشيار، و استاد با وضعيت استخدامي پيماني و رسمي از سال ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۶ است که در ۱۱ دانشکده و ۵۱ گروه آموزشي مشغول خدمت بوده‌اند. دانشکده تربيت دبیر کازرون به دليل توليدات علمي پايين و در دسترس نبودن اطلاعات مورد نیاز و بعد مسافت، از جامعه پزوهش حذف شده است. آمار اشتغال اعضاي هيئت علمي در سال‌هاي پزوهش به ترتيب ۵۱۴، ۵۱۰، ۵۳۰، ۵۴۶، ۵۳۰، ۵۵۹، ۵۴۷، و ۵۴۳ نفر بوده است. براي گردآوري اطلاعات از ابزارهاي همچون پرسشنامه، کارنامه پزوهشي، پرونده پزوهشي اعضاي هيئت علمي، وبسایت دانشگاه شيراز، و پایگاه Web of Science استفاده شده است. جهت تجزيه و تحليل داده‌ها نیز از نرم‌افزار اس.پی. اس. اس. نسخه ۱۱/۵ و مايکروسافت اکسل استفاده شده است.

معاونت پزوهشي دانشگاه شيراز تا سال ۱۳۸۲ کارنامه پزوهشي دانشگاه را به چاپ رسانده است و از آن سال به بعد موفق به چاپ آن نشده است. داده‌هاي به‌دست آمده از سال ۱۳۷۹-۱۳۸۲ از کارنامه پزوهشي دانشگاه استخراج شده است. براي گردآوري اطلاعات مربوط به ۴ سال دوم از پرسشنامه استفاده شده است. اعضاي هيئت علمي در همه دانشکده‌ها همکاري رضايت‌بخشي در تکميل پرسشنامه نداشتند لذا براي تکميل اطلاعات مورد نیاز از ساير ابزارهاي ذکر شده مانند پرونده پزوهشي اعضاي هيئت علمي موجود در معاونت‌هاي پزوهشي دانشکده‌ها و رزومه اعضاي هيئت علمي در وبسایت دانشگاه شيراز استفاده شده است. جهت گردآوري اطلاعات مربوط به تأليفات بين‌المللي (آی.اس. آی.) اعضاي هيئت علمي از پایگاه Web of Science استفاده شده است. مقالاتي که داراي حداقل یک نويسنده از دانشگاه شيراز بوده‌اند استخراج شده است. آمار به‌دست آمده از اين پایگاه به‌صورت تک‌به‌تک مورد بازبيني قرار گرفته‌اند تا اطلاعات مورد تحليل کاملاً مربوط باشند. به‌عنوان مثال، پاره‌اي از تأليفات دانشگاه علوم پزشکی شيراز به دليل ارائه ناقص نام مؤسسه در آدرس نويسندگان جزء تأليفات دانشگاه شيراز ذکر مي‌گردد که از آمار خام استخراج شده از سایت حذف شده است.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

سؤال اول: روند رشد تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶ چگونه بوده است؟

به منظور ترسیم روند رشد تولیدات علمی اعضای هیئت علمی این دانشگاه در سال‌های پژوهش، ابتدا کل مدارک تولید شده در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶، که در مجموع ۸۵۰۷ عنوان مدرک می‌باشد، به تفکیک سال انتشار و نرخ رشد سالانه در جدول ۱ آورده شده‌اند.

سال	تعداد	درصد	میزان افزایش
۱۳۷۹	۹۷۹	۱۱/۵۱	-
۱۳۸۰	۷۵۱	۸/۸۳	-۲۳/۲۹
۱۳۸۱	۹۰۶	۱۰/۶۵	۲۰/۶۴
۱۳۸۲	۹۷۲	۱۱/۴۲	۷/۲۸
۱۳۸۳	۱۱۰۵	۱۲/۹۹	۱۳/۶۸
۱۳۸۴	۹۶۱	۱۱/۳	-۱۳/۰۳
۱۳۸۵	۱۳۲۷	۱۵/۶	۳۸/۰۸
۱۳۸۶	۱۵۰۶	۱۷/۷	۱۳/۴۹
جمع	۸۵۰۷	۱۰۰	-

جدول ۱

تولیدات علمی اعضای هیئت
علمی دانشگاه شیراز از سال
۱۳۷۹-۱۳۸۶

ارقام این جدول، روند رشد منظمی را برای سال‌های پژوهش نشان نمی‌دهد و نوساناتی از سال اول پژوهش تا سال آخر دیده می‌شود. کمترین میزان تولیدات علمی در سال ۱۳۸۰ مربوط به تعداد ۷۵۱ (۸/۸۳ درصد) مدرک و بیشترین میزان تولیدات در سال ۱۳۸۶ مربوط به تعداد ۱۵۰۶ (۱۷/۷) بوده است. روند رشد در بعضی سال‌ها روندی کاهشی را نشان می‌دهد چنانکه نرخ رشد در سال‌های ۱۳۸۰ و ۱۳۸۴ منفی بوده است. متوسط رشد سالانه تولیدات علمی برابر با ۶/۲ بوده است. تولیدات علمی در سال ۱۳۸۶ نسبت به سال ۱۳۷۹، ۱/۵۳ برابر شده است.

سؤال دوم: وضعیت تولیدات علمی در دانشکده‌های مختلف در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶ چگونه بوده است؟

در مقایسه دانشکده‌ها بر اساس تعداد تولیدات علمی، مشاهده می‌شود که دانشکده علوم با ۲۲۴۰ مدرک و میانگین ۲۸۰ دارای رتبه اول و مرکز جمعیت‌شناسی با تولید فقط ۱۹ مدرک و میانگین ۲/۳۷ دارای رتبه آخر بوده است. هرگاه مقایسه دانشکده‌ها بر اساس

نسبت تعداد اعضای هیئت علمی به توليدات علمی آنان صورت پذیرد وضعیت کاملاً متفاوت شده و در آن حالت دانشکده کشاورزی با تولید ۱۸۷۳ مدرک و میانگین ۲۳۴/۱۲ و درصد ۱۶۷ دارای رتبه اول و دانشکده کشاورزی داراب با تولید ۸۲ مدرک و میانگین ۱۰/۲۵ و درصد ۴/۲ در رتبه آخر قرار می گیرد. بدیهی است مقایسه دانشکده‌ها با در نظر گرفتن نسبت تعداد اعضای هیئت علمی گویای واقعیت بیشتری بوده و شرایط حاکم را بهتر بازگو می کند.

دانشکده	توليدات علمى	میانگین*	هیئت علمى	میانگین**	نسبت***	نسبت به درصد
مرکز جمعیت شناسی	۱۹	۲/۳۷	۱۶	۲	۱/۱۸	۶/۴
علوم تربیتی و روان شناسی	۵۵۹	۶۹/۸۷	۳۷۹	۴۷/۳۷	۱/۴۷	۷/۹
علوم	۲۲۴۰	۲۸۰	۹۲۱	۱۱۵/۱۲	۲/۴۳	۱۳/۲
دامپزشکی	۸۰۶	۱۰۰/۷۵	۳۶۷	۴۵/۸۷	۲/۲	۱۱/۹
کشاورزی داراب	۸۲	۱۰/۲۵	۱۰۶	۱۳/۲۵	۰/۷۷	۴/۲
مهندسی	۱۳۷۲	۱۷۱/۵	۷۷۹	۹۷/۳۷	۱/۷۶	۹/۵
هنر و معماری	۱۹۰	۲۳/۷۵	۱۴۴	۱۸	۱/۳۲	۷/۲
ادبیات و علوم انسانی	۷۵۳	۹۴/۱۲	۵۲۵	۶۵/۶۲	۱/۴۳	۷/۷
کشاورزی	۱۸۷۳	۲۳۴/۱۲	۶۰۸	۷۶	۳/۰۸	۱۶/۷
علوم اجتماعی، اقتصاد، ...	۳۸۸	۴۸/۵	۲۸۰	۳۵	۱/۳۸	۷/۵
حقوق و علوم سیاسی	۲۲۵	۲۸/۱۲	۱۵۷	۱۹/۶۲	۱/۴۳	۷/۷
جمع	۸۵۰۷	-	۴۲۸۲	-	۱۸/۴۵	۱۰۰

جدول ۲

توليدات علمى اعضای هیئت
علمی دانشگاه شیراز به تفکیک
دانشکده‌ها و به نسبت تعداد
اعضای هیئت علمى
در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶

* میانگین توليدات علمی دانشگاه شیراز در طول ۸ سال پژوهش

** میانگین تعداد اعضای هیئت علمی در ۸ سال پژوهش

*** نسبت میانگین توليدات علمی در ۸ سال پژوهش به میانگین تعداد اعضای هیئت علمی در ۸ سال پژوهش

سؤال سوم: توليدات علمى اعضای هیئت علمى دانشگاه شیراز، در سال‌های مورد مطالعه، در قالب چه نوع مدارکی (کتاب، مقالات مجلات، مقالات کنفرانس، طرح‌های تحقیقاتی، اختراعات، و آثار بدیع) بوده است؟

جهت پاسخگویی به این سؤال، توليدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶ در قالب‌های ذکر شده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

الف) تولید کتاب:

در مجموع، در طول سال‌های پژوهش تعداد ۳۷۶ کتاب توسط اعضای هیئت علمی

دانشگاه شیراز به چاپ رسیده است که ۳۱۵ مورد آن (۸۳/۷۷ درصد) به صورت تألیف و ۶۱ مورد آن (۱۶/۲۲ درصد) به صورت ترجمه بوده است. میزان تولید کتاب در هر کدام از دانشکده‌های دانشگاه شیراز نیز مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که بعد از مرکز جمعیت‌شناسی که هیچ کتابی به چاپ نرسانده است؛ دانشکده هنر و معماری با چاپ ۲ عنوان و درصد نسبی ۱/۲ دارای کمترین میزان تولید کتاب، و دانشکده ادبیات و علوم انسانی با چاپ ۱۴۴ عنوان و درصد نسبی ۳۱ دارای بیشترین میزان تولید کتاب بوده است.

دانشکده	تعداد کتاب	میانگین	تعداد اعضای هیئت علمی	میانگین	نسبت	نسبت به درصد
علوم تربیتی و روان‌شناسی	۴۰	۵	۳۷۹	۴۷/۳۷	۰/۱۱	۱۲/۶
علوم	۴۷	۵/۸۷	۹۲۱	۱۱۵/۱۲	۰/۰۵	۵/۷
ادبیات و علوم انسانی	۱۴۴	۱۸	۵۲۵	۶۵/۶۲	۰/۲۷	۳۱
هنر و معماری	۲	۰/۲۵	۱۴۴	۱۸	۰/۰۱	۱/۱
علوم اجتماعی، اقتصاد، ...	۳۶	۴/۵	۲۸۰	۳۵	۰/۱۳	۱۴/۹
حقوق و علوم سیاسی	۱۹	۲/۳۷	۱۵۷	۱۹/۶۲	۰/۱۲	۱۲/۸
مهندسی	۲۲	۲/۷۵	۷۷۹	۹۷/۲۸	۰/۰۳	۲/۴
کشاورزی	۴۲	۵/۲۵	۶۰۸	۷۶	۰/۰۷	۸
دلمپزشکی	۲۲	۲/۷۵	۳۶۷	۴۵/۸۷	۰/۰۶	۶/۹
کشاورزی داراب	۲	۰/۲۵	۱۰۶	۱۳/۲۵	۰/۰۲	۲/۳
مرکز جمعیت‌شناسی	۰	۰	۱۶	۲	۰	۰
جمع	۳۷۶	-	۴۲۸۲	-	۰/۸۷	۱۰۰

جدول ۳

کتاب‌های چاپ شده توسط
اعضای هیئت علمی دانشگاه
شیراز به تفکیک دانشکده‌ها

ب) مقالات کنفرانس‌ها:

در این بخش مجموع مقالات ارائه شده در کنفرانس‌های داخلی و خارجی مورد بررسی قرار گرفته است و سهم نسبی هر کدام از دانشکده‌های مختلف به نسبت تعداد اعضای هیئت علمی مشخص شده است. بیشترین میزان تولیدات (۲۴/۱ درصد) مربوط به دانشکده کشاورزی و کمترین میزان تولیدات مربوط به مرکز جمعیت‌شناسی بوده است که هیچ مقاله‌ای نداشته است.

نسبت به درصد	نسبت	میانگین	تعداد اعضای هیئت علمی	میانگین	توليدات علمي	دانشکده
۹	۰/۵۹	۴۷/۳۷	۳۷۹	۲۸/۳۷	۲۲۷	علوم تربيتي و روان شناسي
۱۱/۴۵	۰/۷۵	۱۱۵/۱۲	۹۲۱	۸۶/۳۷	۶۹۱	علوم
۵/۵	۰/۳۶	۶۵/۶۲	۵۲۵	۲۲/۳۷	۱۸۷	ادبيات و علوم انساني
۵/۸	۰/۳۸	۱۸	۱۴۴	۶/۸۷	۵۵	هنر و معماري
۶/۶	۰/۴۳	۳۵	۲۸۰	۱۵/۲۵	۱۲۲	علوم اجتماعي، اقتصاد، ...
۴/۷	۰/۳۱	۱۹/۶۲	۱۵۷	۶	۴۸	حقوق و علوم سياسي
۱۳	۰/۸۵	۹۷/۳۸	۷۷۹	۸۲/۷۵	۶۶۲	مهندسي
۲۴/۱	۱/۵۸	۷۶	۶۰۸	۱۱۹/۸۷	۹۵۹	کشاورزي
۱۲/۶	۰/۸۹	۴۵/۸۷	۳۶۷	۴۰/۷۵	۳۲۶	دلمپزشكي
۴/۱	۰/۲۷	۱۲/۲۵	۱۰۶	۲/۶۲	۲۹	کشاورزي داراب
۲	۰/۱۳	۲	۱۶	۰/۲۵	۲	مرکز جمعيت شناسي
۱۰۰	۶/۵۵	-	۴۲۸۲	-	۳۳۰۸	جمع

جدول ۴

مقالات کنفرانس ها، توليد شده توسط اعضای هيئت علمي دانشگاه شيراز به تفکيک دانشکده در سال هاي ۱۳۷۹-۱۳۸۶

ج) طرح هاي پژوهشي:

در اين بخش طرح هاي پژوهشي مورد تأييد معاونت پژوهشي دانشگاه شيراز در طول سال هاي ۱۳۷۹-۱۳۸۶ مورد بررسي قرار گرفته است. از آنجا که انجام بيشتري طرح هاي پژوهشي در زماني بيش از يك سال اتفاق افتاده است، سال پايان هر طرح جهت شمارش و بررسي اعمال شده است. سهم نسبي هر کدام از دانشکده ها به نسبت تعداد اعضای هيئت علمي بررسي شده است. بيشتري ميزان توليدات به مرکز جمعيت شناسي (۳۵/۶ درصد) و کمترین ميزان توليدات به دانشکده علوم تربيتي و روان شناسي (۱/۷ درصد) تعلق دارد.

نسبت به درصد	نسبت	میانگین	تعداد اعضای هیئت علمی	میانگین	تعداد طرح	دانشکده
۳۵/۶	۰/۶۲	۲	۱۶	۱/۲۵	۱۰	مرکز جمعيت شناسي
۱/۷	۰/۰۳	۴۷/۳۷	۳۷۹	۱/۵	۱۲	علوم تربيتي و روان شناسي
۸/۶	۰/۱۵	۱۱۵/۱۲	۹۲۱	۱۷/۳۷	۱۳۹	علوم
۱۰/۹	۰/۱۹	۴۵/۸۷	۳۶۷	۸/۸۷	۷۱	دلمپزشكي
۵/۷	۰/۱۰	۱۲/۲۵	۱۰۶	۱/۳۷	۱۱	کشاورزي داراب
۷/۵	۰/۱۳	۹۷/۳۸	۷۷۹	۱۲/۶۲	۱۰۱	مهندسي
۵/۷	۰/۱۰	۱۸	۱۴۴	۱/۸۷	۱۵	هنر و معماري
۲/۳	۰/۰۴	۶۵/۶۲	۵۲۵	۲/۶۲	۲۱	ادبيات و علوم انساني
۶/۹	۰/۱۲	۷۶	۶۰۸	۹	۷۲	کشاورزي
۹/۸	۰/۱۷	۳۵	۲۸۰	۶	۴۸	علوم اجتماعي، اقتصاد، ...
۵/۲	۰/۰۹	۱۹/۶۲	۱۵۷	۱/۸۷	۱۵	حقوق و علوم سياسي
۱۰۰	۱/۷۴	-	۴۲۸۲	-	۵۱۵	جمع

جدول ۵

طرح هاي پژوهشي توليد شده توسط اعضای هيئت علمي دانشگاه شيراز به تفکيک دانشکده در سال هاي ۱۳۷۹-۱۳۸۶

د) اختراعات و آثار بدیع:

تعداد معدودی از گروه‌های آموزشی دارای اختراعات و آثار بدیع بوده‌اند. اختراعات بیشتر در گروه‌های علوم پایه و فنی- مهندسی و آثار بدیع در گروه‌های هنر و معماری دیده می‌شود. دانشکده مهندسی ۹ مورد (۱۰ درصد)، دانشکده کشاورزی ۱۸ مورد (۲۰ درصد)، و دانشکده هنر و معماری ۶۳ مورد (۷۰ درصد) اختراعات و آثار بدیع داشته‌اند. دانشکده‌های علوم تربیتی و روان‌شناسی، مرکز جمعیت‌شناسی، علوم، دامپزشکی، کشاورزی داراب، ادبیات و علوم انسانی، علوم اجتماعی، اقتصاد، حسابداری و مدیریت، و حقوق و علوم سیاسی سهمی در این بخش از تولیدات علمی نداشته‌اند.

دانشکده	تعداد اختراعات و آثار بدیع	درصد
مهندسی	۹	۱۰
هنر و معماری	۶۳	۷۰
کشاورزی	۱۸	۲۰
جمع	۹۰	۱۰۰

جدول ۶

میزان اختراعات و آثار بدیع تولید شده توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز به تفکیک دانشکده در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶

ر) مقالات مجلات داخلی:

در این قسمت مجموع مقالات به چاپ رسیده در مجلات علمی- پژوهشی و علمی- ترویجی داخل کشور توسط اعضای هیئت علمی در دانشکده‌های مختلف طی سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶ مورد بررسی قرار می‌گیرد. رتبه‌بندی دانشکده‌ها بر اساس عملکرد پژوهشی نسبی در تولید مقالات در مجلات داخلی به ترتیب دانشکده‌های حقوق و علوم سیاسی، کشاورزی و علوم اجتماعی، اقتصاد، حسابداری و مدیریت رتبه‌های اول تا سوم را کسب کرده‌اند. دانشکده علوم در این بخش آخرین رتبه نسبی را به خود اختصاص داده است.

دانشکده	تعداد مقالات	میانگین	تعداد اعضای هیئت علمی	میانگین	نسبت درصد	نسبت به درصد
علوم تربیتی و روان‌شناسی	۲۱۷	۲۷/۱۲	۳۷۹	۴۷/۳۷	۰/۵۷	۱۱/۲
علوم	۸۲	۱۰/۲۵	۹۲۱	۱۱۵/۱۲	۰/۰۹	۱/۸
ادبیات و علوم انسانی	۳۲۶	۴۰/۷۵	۵۲۵	۶۵/۶۲	۰/۶۲	۱۲/۲
هنر و معماری	۵۰	۶/۲۵	۱۴۴	۱۸	۰/۳۵	۶/۹
علوم اجتماعی، اقتصاد، ...	۱۷۱	۲۱/۳۷	۲۸۰	۳۵	۰/۶۱	۱۲
حقوق و علوم سیاسی	۱۳۶	۱۷	۱۵۷	۱۹/۶۲	۰/۸۷	۱۷/۱
مهندسی	۱۵۶	۱۹/۵	۷۷۹	۹۷/۳۷	۰/۲۰	۳/۹
کشاورزی	۳۹۳	۴۹/۱۲	۶۰۸	۷۶	۰/۶۵	۱۲/۸
دامپزشکی	۱۵۵	۱۹/۳۷	۳۶۷	۴۵/۸۷	۰/۴۲	۸/۲
کشاورزی داراب	۲۹	۳/۶۲	۱۰۶	۱۳/۲۵	۰/۲۷	۵/۳
مرکز جمعیت‌شناسی	۷	۰/۸۷	۱۶	۲	۰/۴۴	۸/۶
جمع	۱۷۲۲	-	۴۲۸۲	-	۵/۰۹	-

جدول ۷

مقالات تولید شده توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در مجلات داخلی به تفکیک دانشکده در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶

ز) مقالات مجلات خارجي:

در اين قسمت مجموع مقالات به چاپ رسيده در مجلات خارجي توسط اعضاي هيئت علمي دانشكده‌هاي مختلف در سال‌هاي ۱۳۷۹-۱۳۸۶ مورد بررسي قرار مي‌گيرند. آمار ارائه شده شامل مقالات مجلات نمايه شده در پاينگاه Web of Science و مقالاتي است كه به زبان انگليسي در ساير مجلات به چاپ رسيده است. مركز جمعيت‌شناسي چاپ مقاله در نشریات خارجي نداشته است و بعد از آن دانشكده هنر و معماري با ۰/۹ درصد توليدات علمي به‌طور نسبي داراي كمترين توليدات و دانشكده علوم با رقم ۳۷/۳ درصد داراي بيشتريين توليدات نسبت به تعداد اعضاي هيئت علمي بوده‌اند.

دانشكده	تعدادمقالات	میانگین	تعداداعضای هیئت‌علمی	میانگین	نسبت	نسبت‌به درصد
علوم تربیتی و روان‌شناسی	۶۳	۷/۸۷	۳۷۹	۴۷/۳۷	۱/۱۷	۴/۵
علوم	۱۲۸۰	۱۶۰	۹۲۱	۱۱۵/۱۲	۱/۳۹	۳۷/۳
ادبیات و علوم انسانی	۷۳	۹/۱۲	۵۲۵	۶۵/۶۲	۰/۱۴	۳/۷
هنر و معماري	۵	۰/۶۲	۱۴۴	۱۸	۰/۰۳۴	۰/۹
علوم اجتماعی، اقتصاد، ...	۱۱	۱/۳۷	۲۸۰	۳۵	۰/۰۳۹	۱/۰۴
حقوق و علوم سیاسی	۷	۰/۸۷	۱۵۷	۱۹/۶۲	۰/۰۴۴	۱/۱۸
مهندسی	۴۲۱	۵۲/۶۲	۷۷۹	۹۷/۳۸	۰/۵۴	۱۴/۵
کشاورزی	۳۹۲	۴۹	۶۰۸	۷۶	۰/۶۴	۷/۱۵
دلمپزشکی	۲۳۳	۲۹/۱۲	۳۶۷	۴۵/۸۷	۰/۶۳	۱۶/۹
کشاورزی داراب	۱۱	۱/۳۷	۱۰۶	۱۳/۲۵	۰/۱۰	۲/۷
مركز جمعيت‌شناسي	۰	۰	۱۶	۲	۰	۰
جمع	۲۴۹۶	-	۴۲۸۲	-	۳/۷۲	۱۰۰

جدول ۸

مقالات توليد شده توسط اعضاي هيئت علمي دانشگاه شيراز در مجلات خارجي به تفكيك دانشكده‌ها در سال‌هاي ۱۳۷۹-۱۳۸۶

جهت پاسخگويي به سؤال سوم مي‌توان چنين گفت كه: از مجموع ۸۵۰۷ مدرک توليد شده، چاپ مقاله در مجلات علمي به تعداد ۴۲۱۸ (۴۹/۶ درصد) داراي اولين رتبه، ارائه مقاله در کنفرانس‌هاي داخلي و خارجي به تعداد ۳۳۰۸ (۳۸/۸ درصد) داراي دومين رتبه، طرح‌هاي تحقيقاتي به تعداد ۵۱۵ (۶/۱ درصد) داراي سومين رتبه، توليد كتاب به تعداد ۳۷۶ (۴/۴ درصد) داراي چهارمين رتبه، و اختراعات و آثار بديع به تعداد ۹۰ (۱/۱ درصد) داراي آخرين رتبه بوده است.

نوع مدرک	فراوانی	درصد	میانگین
مقالات مجلات	۴۲۱۸	۴۹/۶	۵۲۷/۷
مقالات کنفرانس‌ها	۳۳۰۸	۳۸/۸	۴۱۳/۵
کتاب	۳۷۶	۴/۴	۴۷
طرح‌های پژوهشی	۵۱۵	۶/۱	۶۴/۳۷
اختراعات/آثار بدیع	۹۰	۱/۱	۱۱/۲۵
جمع	۸۵۰۷	۱۰۰	۱۰۶۳/۹

جدول ۹

تولیدات علمه اعضای هیئت
علمه دانشگاه شیراز
در قالب‌های مختلف

سؤال چهارم: اعضای هیئت علمه دانشگاه شیراز مقالات خود را بیشتر در کدام مجلات به چاپ می‌رسانند (داخلی یا خارجی)؟

میزان تولید مقاله در مجلات داخلی و خارجی در بخشی از تحلیل مربوط به سؤال سوم در جدول‌های ۷ و ۸ آورده شده است.

مجله	تعداد	درصد
داخلی	۱۷۲۲	۴۰/۸۳
خارجی	۲۴۹۶	۵۹/۱۷
جمع	۴۲۱۸	۱۰۰

جدول ۱۰

میزان چاپ مقاله در مجلات
داخلی و خارجی توسط اعضای
هیئت علمه دانشگاه شیراز

بر حسب تحلیل ارقام مندرج در جداول ذکر شده، از مجموع ۴۲۱۸ مقاله به چاپ رسیده توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶، تعداد ۱۷۲۲ (۴۰/۸۳ درصد) مقاله در مجلات داخلی و تعداد ۲۴۹۶ (۵۹/۱۷ درصد) مقاله در مجلات خارجی به چاپ رسیده است. بنابر آمار مذکور، تعداد مقالات به چاپ رسیده در مجلات خارجی نسبت به مقالات به چاپ رسیده در مجلات داخلی برتری نشان می‌دهد.

سؤال پنجم: آثار و مدارک تولید شده اعضای هیئت علمه دانشگاه شیراز، در سال‌های پژوهش بیشتر به چه زبان‌هایی بوده است؟

در این بخش، مجموع مقالات به چاپ رسیده در مجلات داخلی و خارجی، مقالات کنفرانس‌های داخلی و خارجی و کتاب‌های تولید شده مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند.

جدول ۱۱

تفکیک زبانی مدارک تولید شده
توسط اعضای هیئت علمی
دانشگاه شیراز
در سال های ۱۳۷۹-۱۳۸۶

زبان مدرک	فراوانی	میانگین	درصد
فارسی	۴۸۵۶	۶۰۷	۶۱/۴۵
انگلیسی	۳۰۴۶	۳۸۰/۷۵	۳۸/۵۴
جمع	۷۹۰۲	۹۸۷/۷۵	۱۰۰

از مجموع ۷۹۰۲ مقالات مجلات، مقالات کنفرانس و کتاب تولید شده، ۴۸۵۶ (۶۱/۴۵ درصد) اثر به زبان فارسی و ۳۰۴۶ (۳۸/۵۴ درصد) اثر به زبان انگلیسی تولید شده است.

وضعیت زبان مدارک تولید شده توسط دانشکده‌های مختلف دانشگاه شیراز در سال‌های پژوهش نیز مورد بررسی قرار گرفته است و سهم هر کدام از دانشکده‌ها مشخص شده است. همانطور که در جدول دیده می‌شود دانشکده‌های علوم، دامپزشکی، مهندسی، و کشاورزی دارای بیشترین میزان تولیدات علمی به زبان انگلیسی بوده‌اند. در بخش تولیدات به زبان فارسی علاوه بر دانشکده‌های یاد شده، دانشکده‌های ادبیات و علوم انسانی و علوم تربیتی و روان‌شناسی نیز از آمار قابل توجهی برخوردار بوده‌اند. مرکز جمعیت‌شناسی در تولید مدارک به هر دو زبان از کمترین میزان تولیدات علمی برخوردار بوده است.

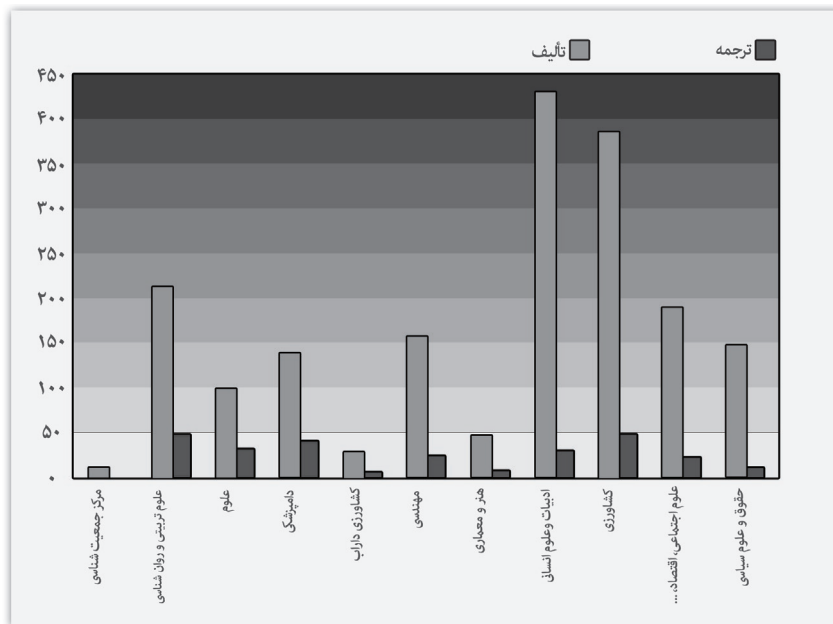
دانشکده	زبان فارسی		زبان انگلیسی		جمع	درصد
	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد		
مرکز جمعیت‌شناسی	۹	۰/۱۸	۰	۰	۹	۰/۱۱
علوم تربیتی و روان‌شناسی	۴۶۷	۹/۶۸	۸۰	۲/۶	۵۵۰	۶/۹
علوم	۷۱۵	۱۴/۹	۱۳۸۸	۴۵/۵۶	۲۱۱۳	۲۶/۷۴
دامپزشکی	۴۲۹	۸/۹	۳۰۷	۱۰/۰۷	۷۳۰	۹/۲۳
کشاورزی داراب	۵۴	۱/۱	۱۷	۰/۵	۷۱	۰/۹
مهندسی	۶۶۷	۱۳/۶	۵۹۴	۱۹/۵	۱۲۵۶	۱۵/۸
هنر و معماری	۱۰۲	۲/۱	۱۰	۰/۳۳	۱۱۲	۱/۴
ادبیات و علوم انسانی	۶۲۹	۱۲/۹۵	۱۰۱	۳/۳	۷۳۰	۹/۲۳
کشاورزی	۱۲۶۴	۲۶/۱۷	۵۱۹	۱۷	۱۷۹۰	۲۲/۶۵
علوم اجتماعی، اقتصاد، ...	۳۱۹	۶/۴۸	۲۱	۰/۶۸	۳۳۶	۴/۲
حقوق و علوم سیاسی	۲۰۱	۴	۹	۰/۲	۲۰۵	۲/۵۹
جمع کل	۴۸۵۶	۱۰۰	۳۰۴۶	۱۰۰	۷۹۰۲	۱۰۰

جدول ۱۲

وضعیت زبانی مدارک تولید شده توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز به تفکیک دانشکده

سؤال ششم: تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در طول سال‌های مورد تحقیق بیشتر به صورت تألیف بوده است یا ترجمه؟

در این بخش از پژوهش میزان تألیف و ترجمه بودن آثار تولید شده توسط اعضای هیئت علمی این دانشگاه مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. بدین منظور، مدارک تولید شده به زبان فارسی اعم از کتاب و مقالات مجلات مورد بررسی قرار گرفته‌اند؛ چرا که کار ترجمه به صورت جدی معمولاً روی کتاب‌ها و مقالات مجلات صورت می‌گیرد و در مورد سایر قالب‌های بررسی شده چندان قابل بحث نیستند.



مؤدار ۱

سهم دانشکده‌های
دانشگاه شیراز در تألیف
و ترجمه آثار تولید شده

بر حسب نتایج به دست آمده از تحلیل داده‌ها، از مجموع ۲۰۸۳ کتاب و مقاله تولید شده، ۱۸۳۱ مورد (۸۷/۹۰ درصد) تألیف و ۲۵۲ مورد (۱۲/۰۹ درصد) ترجمه بوده است. بیشترین میزان تألیفات متعلق به دانشکده ادبیات و علوم انسانی به تعداد ۴۲۸ مدرک (۲۳/۳۶ درصد) و کمترین میزان تألیف متعلق به مرکز جمعیت‌شناسی به تعداد ۷ مدرک (۰/۳۸ درصد) بوده است. در ترجمه آثار، بیشترین میزان ترجمه به تعداد ۴۷ (۱۷/۶۵ درصد) متعلق به دانشکده کشاورزی و کمترین آمار مربوط به مرکز جمعیت‌شناسی (صفر) بوده است.

سؤال هفتم: اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در طول سال‌های مورد تحقیق چه تعداد تولیدات علمی بین‌المللی (آثار نمایه شده در پایگاه آی.اس.آی.) داشته‌اند؟
در مجموع، در طول سال‌های پژوهش ۱۸۵۳ مقاله در این مجلات به چاپ رسیده است.

تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در طول سال‌های پژوهش روند رشد کاملاً افزایشی قابل توجهی داشته است و روند رشدی منظم را نشان می‌دهد. تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در پایگاه آی.اس.آی. در طول سال‌های مورد نظر رشدی ۲/۲۴ برابری داشته است.

سال	تعداد مقالات	درصد	میزان رشد
۱۳۷۹	۱۱۷	۶/۳۱	-
۱۳۸۰	۱۲۷	۶/۸۵	۸/۵۵
۱۳۸۱	۱۹۱	۱۰/۳۰	۵۰/۳۹
۱۳۸۲	۲۱۳	۱۱/۴۹	۱۱/۵۲
۱۳۸۳	۲۴۸	۱۲/۳۸	۱۶/۴۳
۱۳۸۴	۲۷۸	۱۵	۱۲/۱۰
۱۳۸۵	۳۰۰	۱۶/۱۹	۷/۹۱
۱۳۸۶	۳۷۹	۲۰/۴۵	۲۶/۳۳
جمع	۱۸۵۳	۱۰۰	

جدول ۱۳

روند رشد تولید مقالات آی.اس.آی.
در دانشگاه شیراز طی سال‌های
۱۳۷۹-۱۳۸۶ (۲۰۰۷-۲۰۰۰)

تولید مقالات آی.اس.آی. در دانشکده‌های مختلف نیز مورد بررسی قرار گرفته است. سهم نسبی هرکدام از دانشکده‌های مختلف، به نسبت تعداد اعضای هیئت علمی، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. دانشکده علوم با ۱۱۰۰ مقاله (۴۷/۲ درصد) دارای بیشترین تولید و دانشکده ادبیات و علوم انسانی با ۵ مقاله (۰/۳۶ درصد) دارای کمترین میزان تولید بوده است.

دانشکده	تعداد مقالات	میانگین	تعداد اعضای هیئت علمی	میانگین	نسبت	نسبت به درصد
علوم	۱۱۰۰	۱۳۷/۵	۹۲۱	۱۱۵/۱۲	۱/۱۹	۴۷/۲
علوم تربیتی و روان‌شناسی	۳۹	۴/۸۷	۳۷۹	۴۷/۳۷	۰/۱۰	۴
کشاورزی	۲۳۸	۲۹/۷۵	۶۰۸	۷۶	۰/۳۹	۱۵/۵
مهندسی	۳۲۲	۴۰/۲۵	۷۷۹	۹۷/۳۸	۰/۴۱	۱۶/۳
دامپزشکی	۱۴۶	۱۸/۲۵	۳۶۷	۴۵/۸۷	۰/۴۰	۱۵/۹
ادبیات و علوم انسانی	۵	۰/۶۲	۵۲۵	۶۵/۶۲	۰/۰۰۹	۰/۳۶
هنر و معماری	۳	۰/۳۷	۱۴۴	۱۸	۰/۰۲	۰/۸
جمع	۱۸۵۳	-	۳۷۲۳	-	۲/۵۲	۱۰۰

جدول ۱۴

مقالات تولید شده در پایگاه
آی.اس.آی. توسط
اعضای هیئت علمی
دانشکده‌های دانشگاه شیراز

دانشکده کشاورزی داراب، علوم اجتماعی، حقوق و علوم سیاسی، و مرکز جمعیت‌شناسی که در این جدول آورده نشده‌اند در این پایگاه هیچ تولیدی نداشته‌اند.

تعداد ۳۹ مجله، که بیشترین میزان مقالات اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز را به چاپ رسانده است، مشخص و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. به منظور اعتباریابی بیشتر این مجلات، سعی شده است علاوه بر تعداد مقالات منتشر شده، میانگین استنادات ۵ ساله، و ضریب تأثیر (آی.اف.)^{۱۶} آنها نیز از پایگاه آی.اس.آی. اخذ و به جدول اضافه شود. هریک از این مجلات بیش از ۱۰ مورد مقاله از جامعه پژوهش را به چاپ رسانده‌اند. گفتنی است که مطالعات نشان داده است که تقریباً ۹۰ درصد تولیدات علمی دارای ضریب تأثیری بین ۰-۱ هستند. همانطور که در جدول ۱۶ مشاهده می‌شود، تعداد ۳۹ مجله هر کدام دربردارنده ۱۰-۷۴ مقاله می‌باشند. از کل ۳۹ مجله موجود در جدول، ۱۸ عنوان (۶۷/۲ درصد) ضریب تأثیری بالای عدد ۱ و بین ۱/۰۳۶-۴/۸۵ داشته‌اند که نشان‌دهنده مجلات معتبر و وزینی است که اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز مقالات خود را در آنها به چاپ رسانده‌اند. پس می‌توان چنین نتیجه گرفت که نزدیک به نیمی از مقالات نمایه شده در پایگاه آی.اس.آی. (۶۷/۲ درصد) از ضریب تأثیر بالایی برخوردار بوده‌اند. به عبارت دیگر، اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز مقالات خود را در مجلات خیلی معتبر بین‌المللی به چاپ می‌رسانند. جهت رعایت اختصار فقط تعداد ۱۰ مجله در زیر آورده شده است.

ردیف	نام مجله	تعداد مقالات	میانگین استنادات ۵ سال	ضریب تأثیر (IF)
۱	<i>Iranian journal of science and technology</i>	۷۴	۴/۸۰	۰/۰۵۷
۲	<i>TALANTA</i>	۳۷	۶۱/۹۰	۲/۳۹۱
۳	<i>Tetrahedron letters</i>	۳۶	۶۹/۳۳	۲/۴۷۷
۴	<i>Fluid phase equilibria</i>	۳۳	۱۴/۴۰	۱/۴۷۸
۵	<i>Physical review D</i>	۳۲	۵۲/۲۵	۴/۸۵۲
۶	<i>Synthetic communications</i>	۳۲	۲۵/۳۰	۰/۸۶۰
۷	<i>Phosphorus sulfur and silicon and the related elements</i>	۳۰	۱۷/۲۰	۰/۵۴۶
۸	<i>Analytica chimica acta</i>	۲۹	۴۴/۲۰	۲/۷۶۰
۹	<i>Journal of applied animal research</i>	۲۶	۱/۱۰	۰/۱۳۲
۱۰	<i>Iranian journal of science and technology transaction B- engineering</i>	۲۵	۲/۴۰	۰/۲۶۵

جدول ۱۵

مجلات که بیشترین مقالات اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز را به چاپ رسانده‌اند

16. Impact Factor (IF)

بحث و نتیجه‌گیری

تولیدات علمی در این دانشگاه، در بازه زمانی مورد نظر، روند رشد منظمی را نداشته است. بیشترین میزان تولیدات مربوط به سال ۱۳۸۶ با تولید ۱۵۰۶ مدرک، و کمترین میزان تولیدات مربوط به سال ۱۳۸۰ با تولید ۷۵۱ مدرک بوده است. در بررسی نوسانات مدارک تولید شده به تفکیک قالب‌های مختلف، مقالات مجلات نسبت به سایر مدارک روند رشد منظم‌تری را داشته است. به‌طورکلی، متوسط رشد سالانه تولیدات علمی برابر با ۶/۲ بوده است و تولیدات علمی در سال ۱۳۸۶ نسبت به سال ۱۳۷۹، ۱/۵۳ برابر شده است.

در بررسی تولیدات علمی دانشکده‌های دانشگاه شیراز، سهم نسبی هر کدام از دانشکده‌ها به نسبت تعداد اعضای هیئت علمی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. با استفاده از این روش، بیشترین تعداد مدارک تولید شده مربوط به دانشکده کشاورزی (۱۶۷۵ درصد) و کمترین تعداد مدارک تولید شده مربوط به دانشکده کشاورزی داراب (۴/۱۶ درصد) بوده است. بدون در نظر گرفتن نقش تعداد اعضای هیئت علمی نتایج حاصل متفاوت خواهد بود و تنها آمار تولیدات ملاک برتری قرار می‌گیرد. در صورتی که، تحلیل مناسب و مرسوم نیست، چراکه مقایسه میزان تولیدات دو دانشکده با تعداد اعضای هیئت علمی متفاوت منطقی به نظر نمی‌رسد. در این نگاه بیشترین تعداد تولیدات علمی مربوط به دانشکده علوم با تولید ۲۲۴۰ مدرک و کمترین میزان تولیدات علمی مربوط به مرکز جمعیت‌شناسی معادل تولید ۱۹ مدرک بوده است.

با توجه به نتایج به‌دست آمده، مجموع مدارک تولید شده (۸۵۰۷ مورد) در دانشگاه شیراز در محدوده سال‌های پژوهش در مقایسه با نتایج به‌دست آمده از سایر پژوهش‌ها از کمیت قابل توجهی برخوردار بوده است. هرچند سایر تحقیقات در زمان‌ها، محدوده زمانی، و با جامعه پژوهشی متفاوت صورت گرفته است؛ در مقام مقایسه می‌توان نتایجی را به‌دست آورد. بیگلو (۱۳۷۵)، در بررسی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در یک دوره ۸ ساله و تعداد ۳۶۴ عضو هیئت علمی، کل تولیدات علمی آن دانشگاه را ۲۱۶۶ عنوان گزارش کرده‌اند و آدام (۱۳۷۹)، در بررسی دانشگاه شهید چمران اهواز در یک دوره ۲۰ ساله و تعداد ۴۳۱ عضو هیئت علمی، کل تولیدات این دانشگاه را ۳۵۴۳ مورد نوشته است. علیزاده (۱۳۸۷) نیز در بررسی تولیدات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در یک دوره ۸ ساله و تعداد ۵۷۳ عضو هیئت علمی، کل تولیدات علمی این دوره را ۵۶۵۵ عنوان ذکر کرده است. مقایسه میزان تولیدات دانشگاه در این پژوهش با نتایج پژوهش‌های یاد شده و نتایج به‌دست آمده از پژوهش زاهد زاهدانی (۱۳۷۹) در بررسی تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در یک دوره ۱۰ ساله (۱۳۶۹-۱۳۷۸)، این واقعیت را آشکار می‌کند که فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه شیراز در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۶ از کمیت قابل

توجهی برخوردار بوده است. یادآوری این نکته نیز لازم است که اغلب پژوهش‌های مشابه هدایت و راهنمایی پایان‌نامه‌ها را نیز به‌عنوان یکی از قالب‌های تولیدات علمی در آمار خود لحاظ کرده‌اند که می‌تواند افزایش قابل توجهی در کمیت تولیدات علمی دانشگاه‌ها داشته باشد، لیکن در پژوهش حاضر، به دلیل عدم دسترسی به آمار کاملی از این نوع مدرک، این قالب لحاظ نگردیده است.

در مورد قالب‌های استفاده شده توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز، برتری استفاده از قالب مقالات مجلات (۴۹/۶) نسبت به سایر قالب‌ها به اثبات رسیده است. سایر قالب‌ها شامل مقالات کنفرانس‌ها (۳۸/۸)، طرح‌های پژوهشی (۶/۱)، کتاب (۴/۴)، و اختراعات و آثار بدیع (۱/۱) به ترتیب در مراتب بعدی قرار داشته‌اند. میزان اختلاف در استفاده از دو قالب اول با قالب‌های بعدی قابل توجه بوده است. یکی از دلایل این امر می‌تواند این باشد که، محققان و دانشمندان نتایج پژوهش‌های خود را در درجه اول در مجلات علمی و کنفرانس‌ها و گردهمایی‌های تخصصی ارائه می‌کنند. همچنین، محققان برای به‌دست آوردن نتایج آخرین و جدیدترین تحقیقات به جست‌وجو در بانک‌های اطلاعاتی حاصل شده از مقالات مجلات علمی می‌پردازند.

نتایج به‌دست آمده از این پژوهش، در مورد برتری قالب مقالات مجلات نسبت به سایر قالب‌ها، با نتایج تحقیقات بیگلو (۱۳۷۵)، اکبری (۱۳۷۸)، آبام (۱۳۷۹) رضوی (۱۳۷۹)، زاهد زاهدانی (۱۳۷۹)، و علیزاده (۱۳۸۷) همخوانی داشته و با نتایج به‌دست آمده از تحقیقات عباسپور (۱۳۸۱) همخوانی ندارد. اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز بیشتر آثار خود را در مجلات خارجی (۵۹/۱۷ درصد) و تعداد کمتری (۴۰/۸۳ درصد) را در مجلات داخلی به چاپ رسانده‌اند. فعالیت و نقش دانشکده‌های خاصی در این بخش از تولیدات علمی منجر به این نتیجه شده است. نتایج به‌دست آمده در این بخش از پژوهش با نتایج دریافتی از تحقیقات اکبری (۱۳۷۸)، رضوی (۱۳۷۹)، زاهد زاهدانی (۱۳۷۹)، و علیزاده (۱۳۸۷) همسویی نداشته است؛ زیرا در تمامی این تحقیقات استقبال از مجلات داخلی بیش از مجلات خارجی بوده است.

بررسی اختراعات و آثار بدیع به ثبت رسیده توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز نشان می‌دهد آمار این نوع فعالیت در تحلیل نوع مدارک دارای آخرین رتبه بوده است، اما اهمیت قابل ملاحظه آن در فعالیت‌های علمی بعضی از گروه‌های آموزشی نیاز به توجه جدی دارد. آنچه که می‌تواند در این قالب معرفی گردد فعالیت غالب در میان تمام رشته‌های علوم نیست، بلکه موضوعات و علوم خاصی را شامل می‌شود. به‌عنوان مثال، گروه‌های حقوق، علوم انسانی، علوم اجتماعی، و روان‌شناسی از این قالب کمتر

استفاده می‌کنند اما گروه‌های هنر و معماری و فنی - مهندسی می‌توانند و باید از این قالب برای پاره‌ای از پژوهش‌ها و خلاقیت‌های خود استفاده کنند. خلق یک اثر هنری و تجسم آن در اشکال مادی و قابل رؤیت مانند یک تابلو نقاشی، یک مجسمه، و یا یک ساختمان نمی‌تواند در قالب کلمات بر صفحه کاغذ جاری شود، پس لازم است خلاقیت و تراوشات ذهنی یک هنرمند در قالبی که ارائه شده است به‌عنوان فعالیت علمی و هنری وی به‌حساب آید و مورد بررسی و سنجش قرار گیرد که متأسفانه در پژوهش‌های سابق کمتر دیده می‌شود. صرف نظر کردن از محاسبه این نوع فعالیت در سنجش و بررسی تولیدات علمی موجب کاهش در آمار تولیدات بعضی از گروه‌های آموزشی می‌گردد. چنانکه بخش قابل توجهی از این نوع فعالیت در این پژوهش به دانشکده هنر و معماری دارد. یکی از خصوصیات بارز این تحقیق پرداختن به این نوع از فعالیت‌های علمی محققان می‌باشد. بررسی پژوهش‌های گذشته حاکی از آن است که، به‌جز اکبری (۱۳۷۸) هیچ‌کدام از تحقیقات صورت گرفته به این مقوله نپرداخته‌اند.

تولید مقالات آی.اس.آی. بخش قابل توجهی از تولیدات علمی دانشگاه شیراز را شامل می‌شود. از مجموع ۸۵۰۷ مدرک تولید شده توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در سال‌های پژوهش، تعداد ۱۸۵۳ مدرک (۲۱/۷۸ درصد) مربوط به مقالاتی است که در پایگاه Web of science نمایه شده‌اند. نتایج به‌دست آمده از بررسی مقالات بین‌المللی دانشگاه شیراز، در مقایسه با سایر دانشگاه‌ها، گویای فعالیت قابل توجه اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز در اینگونه تولیدات علمی است. عزیزاده (۱۳۸۷)، در بررسی ۸ ساله تولیدات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، تعداد ۳۹۶ مقاله بین‌المللی را برای اعضای هیئت علمی این دانشگاه ذکر کرده است که مقایسه این آمار با میزان تولیدات دانشگاه شیراز در یک دوره ۸ ساله مؤید گفته‌های فوق است.

منابع

- آبام، زویا (۱۳۷۹). «بررسی وضعیت تولید اطلاعات علمی توسط اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران طی سالهای ۱۳۷۸ - ۱۳۵۸». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز.
- اکبری، کبری (۱۳۷۸). «مطالعه وضعیت کمی تولیدات اطلاعات علمی و فنی اعضای هیئت علمی پژوهشکده‌های سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران (۱۳۷۶ - ۱۳۷۱)». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس.
- بیگلنو، محمدحسین (۱۳۷۵). «مطالعه وضعیت کمی تولید اطلاعات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه

علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز (۶۷-۷۴). پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس.

بینش، مژگان؛ مقصودی، رؤیا (۱۳۸۷). «بررسی وضعیت انتشارات علمی دانشگاه‌های ایران طی سالهای ۲۰۰۶-۲۰۰۶ (بر اساس پایگاه Web of Science)». *کتابداری*، ۴۲ (۴۷): ۱۳۹-۱۵۴.

پایا، علی (۱۳۸۳). «جهانی شدن، علم، تکنولوژی و توسعه». *علم و آینده*، ۹ (۱): ۸۸-۹۹.

رضوی، علی اصغر (۱۳۷۹). «بررسی وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیئت علمی دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس (۷۷-۷۲)». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه تربیت مدرس.

زاهد زاهدانی، مریم (۱۳۷۹). «اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز و تولید اطلاعات علمی: بررسی کمی سالهای ۷۸-۱۳۶۹». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شیراز.

شریعتمداری، علی (۱۳۸۵). «تولید علم». *پژوهش‌های تربیتی*، ۲ (۳ و ۴): ۵-۸.

عباسپور، حسن (۱۳۸۱). «بررسی وضعیت تولید اطلاعات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سالهای ۷۹-۱۳۷۵». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران.

عصاره، فریده؛ ویلسون، ک. اس. (۱۳۸۴). «انتشارات علمی ایرانیان: مشارکت، رشد و توسعه از ۱۹۸۵-۱۹۹۹». ترجمه آتوسا کوچک، *فصلنامه کتاب*، ۱۴ (۲): ۱۳۱-۱۴۴.

عصاره، فریده؛ معرفت، رحمان (۱۳۸۴). «مشارکت پژوهشگران ایرانی در تولید علم جهانی در مدلاین (حوزه علوم پایه و بین‌رشته‌ای)». *رهیافت*، ۳۵: ۳۹-۴۴.

علیزاده، ابوذر (۱۳۸۷). «بررسی میزان تولیدات علمی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز و عملکرد آنان در پایگاه وب او ساینس بین سالهای ۱۳۷۸-۱۳۸۵ به منظور مقایسه عملکرد علمی حال این دانشگاه و سالهای گذشته». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات اهواز.

وفایی، ابوالحسن (۱۳۸۱). «علم و فناوری آینده با رویکردی به نقش دانشگاه». *شریف*، ۱۸: ۴۸-۵۳.

Carper, Robin Michele (2002). "Scholarly productivity, publication outlets and article themes of faculty in APA accredited school psychology programs: 1995- 1999". Ph. D. Dissertation, the University of Tennessee.

Crutchfield, Joyce Elaine P. (1986). "Locus - of - control, interpersonal trust, and scholarly productivity (Nurse Faculty)". Ph. D. Dissertation, the University of Nebraska - Lincoln.

Garcia, Pilar ... [et al] (2005). "Evaluation of Spanish scientific production in international obstetrics and gynecology journals during the period 1986 - 2002". *European Journal of*

Obstetrics & Gynecology and Reproductive Biology, 123 (2).

Osareh, Farideh; McCain, Katherine W. (2008). "The structure of iranian chemistry research, 1990-2006: An author cocitation analysis". *Journal of American Society for Information Science and Technology*, 59 (13).

Sato, Alyce (1992). "The scholarly productivity of inbred and noninbred faculty in schools of nursing with graduate and undergraduate programs". Ph. D. Dissertation, the University of Utah.